

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Til Hyrdefløjten Toner

Citation: Drachmann, Holger: "Til Hyrdefløjten Toner", i Drachmann, Holger: *Samlede poetiske Skrifter*, 1906-1909, s. 339. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann11tom-shoot-workid56567/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede poetiske Skrifter

TIL HYRDEFLOJTENS TONER

FORSPILET

DEN GAMLE KVINDE PRÆSTEN
DEN UNGE VANDRE MENIGHEDEN

DA SLOTTET HÆVED SIG

KONGE	TREDIE } HOFDAME
DRØNNING	FYRENDE }
ENKEDRONNING	KONGENS NEGERDREN
MÍNISTER	KONGENS KAMMERPAGE
KABINETTSKRÍTER	EN SINDIG BORGERMAND
KAMMERJUNKER	EN KADAM
DEN GAMLE GREVE	EN UNG PIGE
DEN UNGE BARON	EN KOLERISK BORGAR
ØRST	MATROS
FÆRDIG	RIDDKAEGT
OVERHOFMESTERINDE	LIVGARDIST
FØRSTE } HOFDAME	SLUTPROERE
ANDEN	EN HOLMENSMADAM

HOFKAVALERER. HOFDAMER. HOLMENSMÆND. LIVGARDISTER. KVINDER AT
FOLKET. BORGERE. LÆRENDENGE. PAGER. STALDKARLE. HJØDDKÆRER.
TJESVÆRE. SJØTSVAQY. SPILLMÆND osv.

EFTERSPILET

DEN GAMLE KVINDE DEN UNGE VANDRE

FORSPILET

Sjællandsk Landskab. Baggrundens kæthevoknede Skovter med enkelte højstammede Bøge.
Mellemgunden: en af en breed Å i Bagbøliger udflyet Holm — „Sots-Holmen“. Resterne af en
gammel, forhugget Linde-Alé; for Ruden af Alßen, midt på Holmen, et højt, unæstigt Bedehus,
med et sort Trækors over Gavlen.

Forgrundens Ellerstrøm hver Side mod mod Anen, snædes at Udstigen i Midten er frit. Til venstre en lille Kilde med en Græsbede under en lav Høj.

Pan den modstrøm Side af Anen, ved Holmens østret grønne, gresskevækede Bred, har Den gamle Kvæde lagt til med sin Radbundede Førge-Prem. Hun sidder på Rejlingen af Færge, klemt i almoejdlig Almoejdtagt, af uidentent Sait og Farve; over Hovedet et broget Klæde med krudte-hudne Snipper, som falder frem over Kinden og de dybtliggende, rolige, agtpasjende Øjne. Hun rører af en kort Pibe og sprætte langnæse — i Beckmanns Parus; — ud i det svagt rindende Vand, hvorfra Ankander og Sværdliller hører sig.

Fra Belehuset bæres en dampet Mørkelæs; af og til skærer en anstrengt, hul, hæse Barnemættene igennem med Ord suot: „Deren Håd skal ikke udstrukkes — denne Orm ikke do!“ — „Helled“ — „Guds Straffelom“ — „Forbørsels“ — „Udsejelse“ — „men de Hellige skulle gaa fri“ — — „Amen!“ Hvorfor et Sclae, af en mørk Karakter, usydeligt muncles og brummes gennem den stillle, varme Midtømmer-Eftermidtdag.

Fra Forgrundens (Ø) højre kommer Det ægte Fæder ind, stovet, Rejsesæss over Skulderen, bredslygget Hat, Stok i Haand. Han går over mod Kilden, tager et Bæger ud af sin Taske, drukner — hører efter Sengen — opdaget Den gaaende Kvæde og vinker.

DEN UNGE VANDRER.

Hej, Moril! — er hun Færgeskone?

DEN GAMLE KVINDE

nynder med dyb, tydelig Stemme.

— — — — — Dø fangede de Fugle i Net og i Done;

eja, saa gaar det en Midsommerkvæld.

I Jorden skal Pjalter og Krykker og Krone;

sligt sang jo den Kilde — forstod du dens Væld!

DEN UNGE VANDRER.

Til Slotsholmen vil jeg; — kom over med Færge! — — —

DEN GAMLE KVINDE

worter.

— — — Først snappede de Kæmpen, saa snapper de Dværgen;

i Jorden med stor og med liden!

Der nyter ej Krumspring, der frugter ej Spræl:

det kommer, det kommer med Tiden!

DEN UNGE VANDRER

utsalmodig.

Saa vader jeg over . . .

DEN GAMLE KVINDE

rejser sig og hækler Pihen ud.

For dybt er det Vand.

At vente — er alt, hvad fornuftigt man kan!

Sengen i Bedchuest forsummer; en HØ, skarp Klakke ringer. Døren stikkes. Ud træder Mand, Kvinder, Børn; de staar opmærksomme, ventende, ligesom Soldater — med befjede Hoveder, foldede Hænder. Ud kommer Præsteen; en Blæfed, skægget, skållet Mand, i længskædet sort Frakke, en lille Snip hyldt i Halven. Han smitter hurtigt den høje Hat på Hovedet — efter at have tort Sveden af læsen — stilles sig i Spidsen for Toget, tæmmende en Sang, som Falget gentager:

Før os, Herre, hjem til Næden,
for os over Sydens Vand;
drunkne — hvis ej svamme kan,
vi — kan vi blir frelat i Haanden!

Derpaa følger hele Flokkens over af den gamle Kvæde.
Saa snart Falget er samlet paa Breden i Forgrundens marscheses der ud til højre — Præsten i Spidsen, Sangen høres endnu en litte Stund; Verset gentages efter og efter, til det dor hen,

DEN UNGE VANDRER ~~har~~ sat sig ved Kilden,
Det var som — ~~Sæn~~ sig for Munden.

DEN GAMLE KVINDE ~~stæd~~ rolig og ~~alm~~alt.
Pekker, vilde du sagt!

DEN UNGE VANDRER.
Sig mig, hvad faar du for saadan en Fragt?

DEN GAMLE KVINDE.
Herrens Velsignelse — Lov til at høre
paa Sangen . . .

DEN UNGE VANDRER ~~ler~~.
men ikke en eneste Øre?
Det var de hellige — kan jeg tro.

DEN GAMLE KVINDE.
Tro, hvad du vil. Kom, nu skal jeg ro!
Han siger i Færgen. Han roer over med sindige Tag.

DEN UNGE VANDRER.
Aftenen er smuk. Det er Slotsholmen — hvad?

DEN GAMLE KVINDE ~~talende~~, idet han hviler paa Ascerne. — — — Kunde
du ikke snakke — uden at skulle tale paa Vers? Jeg har faset nok
af *det!*

DEN UNGE VANDRER ~~sv.~~ Jeg er godt dermed!

DEN GAMLE KVINDE. Saar siger hver Fugl, som kviðrer. —
Kan du forstaa, hvad den Boglinke dér kvinkelerer i Ellekratret?

DEN UNGE VANDRER ~~siger at~~ Pengestykke ~~frim~~. Kan forsøge derpaa.
— Værsgod! — *Det synger den!*

DEN GAMLE KVINDE ~~siger paa Hordet~~. Forkert! —

DEN UNGE VANDRER. Skal du have mere?

DEN GAMLE KVINDE. Jeg skal ikke have noget. — Men du
skal have Tak!

DEN UNGE VANDRER ~~sætter~~. Ej ej; hvorfor? —

DEN GAMLE KVINDE tager Piben frem igen, stopper den af en Skadpose. Fordi
du ser saa frisk og forhaabningsfuld ud?

DEN UNGE VANDRER. Værsgod! — Er du ikke vant til, at
at man ser „frisk og forhaabningsfuld ud! Kan du give en Pyr-
stikke?“ —

DEN GAMLE KVINDE ~~tender~~. Det er ikke værd at svare paa
sligt. — Men ellers kommer her ikke mange af din Slags.

DEN UNGE VANDRER. Færger du kun de hellige over? —

DEN GAMLE KVINDE. Jeg færger alle over. Men ikke ret mange
gider set paa den Slotsholm mere — siden de fx det Bedehus
bygget.

DEN UNGE VANDRER ~~ser~~ derover. Jeg havde tænkt mig, at der
stod en Ruin! —

DEN GAMLE KVINDE ~~samlede~~, ~~at han peger med Piben.~~ Man kan jo
gerne kalde det en Ruin . . . ~~rygende~~ paa Livsglædens Grav!

DEN UNGE VANDRER. Er der ikke Spor tilbage af det gamle
Slot?

DEN GAMLE KVINDE. Det sank i Mosehullet — ved du, Saa
byggede en paen Kirke paa Tomten. Og Presten deri var ogsaa
en paen Mand. Men Kalder var for lidet — og Kirken for stor. Den
rummede bare en Snes halvdøve Koner — og en lam Mand. Resten
blev borte. Og saa spillede Presten fallit.

DEN UNGE VANDRER *ler.* Hvad gjorde han?

DEN GAMLE KONE. Han spillede Kort — og gik fallit. Hans
Eftermand gjorde noget andet.

DEN UNGE VANDRER. Hvad gjorde han?

DEN GAMLE KVINDE. Han sattede paa Flasken — og løb efter
Kvindfolk. Det var ligesom det laa i Luften dør.

DEN UNGE VANDRER. Den gamle Slotsluft — Galanteriet?
De har nok moet sig dør.

DEN GAMLE KVINDE. Hver Tid har sin Morskab! Saa rev
Sognet Kirken ned. Man sagde, at den stod for fugtigt. *Ler.* Saa byg-
gede de en Kro i Stedet.

DEN UNGE VANDRER. Og den stod sig?

DEN GAMLE KVINDE. Den kom til at staa for tørt. Folk havde
ingen Penge mere. Kromanden drak selv sin Kælder læns — og saa
hængte han sig.

DEN UNGE VANDRER *ler.* Og saa byggede de Bedehuset! Den
Forretning gaar jo?

DEN GAMLE KVINDE *tager* etter Ascerne, *er* over. Tiderne forandres!

DEN UNGE VANDRER *springer* i Land. Og vi forandres med dem!

DEN GAMLE KVINDE *folger* efter ham op. Jeg forandres ikke.

DEN UNGE VANDRER. Hvor gammel er du?

DEN GAMLE KVINDE. An jeg har ingen Alder. —

DEN UNGE VANDRER. Nu skal du have Tak. Maa jeg byde
dig en Rest af min Flaske? —

DEN GAMLE KVINDE *smager*, *ryster* paa Hovedet. Har du spædt den
op ved Kilden?

DEN UNGE VANDRER *ler.* Nej da.

DEN GAMLE KVINDE *giver* ham Rejsedasken tilbage. Den er mig ikke
stærk nok. — Men Tak skal du have for lidt Tobak. Min er sluppen
op. Og de hellige ryger ikke.

DEN UNGE VANDRER. Jeg har — *Søgende i Tasken.* jeg har kun
noget Tobak — som er blevet fugtig af Natteduggen.

DEN GAMLE KVINDE. Af Natteduggen? — Giv hid!

DEN UNGE VANDRER *smiler.* Det er smaaat med Skillingerne. Jeg

er paa Fodtur — ind til Byen — for at soge Arbejde. Saa sprang jeg Kroerne over undervejs — og tog Nattekvarter hos Mor Grønsvær — hvor jeg kunde finde det. Jeg tog ingen Skade — men min Tobak!

DEN GAMLE KVINDE har knust sin Pipe ud, stoppet og tændt. Udmæret! — Den bider ordentlig i Gummerner. — Og den lugter — ah! — som nyslaet Hø — som Elvertaage — som den lyse Nats Fabler og Sagn og Hekseri og Troldhøj . . .

Tak skal du ha' — og godt skal du faa:

det er en Knaster — som jeg kan forstaa!

DEN UNGE VANDRER ser sig om.

Men Slotte? — er der da ikke tilbage
en eneste Rest af de glade Dage?

DEN GAMLE KVINDE.

Nej Tomten er ryddet og stræet med Salt:
Bedehuset har slugt det alt.

DEN UNGE VANDRER ~~trekker paa Skæbene.~~

Saa man vi tilbage igen med din Skæje —

DEN GAMLE KVINDE.

Bi lidt! jeg kan skære dig en Fløjte.

DEN UNGE VANDRER ~~er.~~

Aa, *mitz* skal du ingen Fløjte skære —
jeg er ikke „grøn“ — lad du bare være!

DEN GAMLE KVINDE drager en Kaiv op af Lummen, skærer en Gren af en Busk
og danner en Fløjte, alt imodens han siger:

Jo vist er du grøn — og vær glad derfor;
i denne Tid, som vi kalder „vor“,
— fordi ingen anden Tid gider haft den —
i den staar Livstræet tappet for Saften,
frønnen i Marven, sprukket i Stammen,
— mens Bedehus-Flokken synger sit Amen.
Dog, Bedehus-Flokken er ikke den stemmeste —
de har dog noget, hvorpaa de tror,
og medens de hanlyser Glæden paa Jord
og sukker af Angest for Svovel-Polen,
saa holder de Livs-Baaden ret paa Kølen
og taaler ej Slinger i Salighedsvalsen —
nej, der er Folk, i Rækken de fremmeste,
dem har vi faaet for Tiden paa Haisen,
de stræber efter det borgerligt-nemmeste,
stræber mod Magten af yderste Evne —
uden en Bid for de andre at leve:
afpasset har de et Livs-Ideal

efter en halv-fin Spisehussal,
hvor Kristus rangerer med Odin og Thor —
mens hverken paa Krist eller Odin de tror;
de svøbør sig ind i flommende Ord,
paa Snakken-i-Vind deres Magt beror,
de lister sig om i Gummi-Galoscher
og ager til Hove i hyrede Droscher,
taaler taalmodigt den beskete Skose —
indtil de har Hof og Folk i én Pose;
saa binder de til, og saar Knude paa,
og sidder heft trygt og regerer Landet . . .
og Folket, som vented lidt Frihed, blandt andet,
det kan af de Godfolks Eksempel belærer
om, hvordan en Madpose rigtig skal skæres!

Se, *dem* har vi faaet paa Halsen for Tiden,
og de holder Folket i Livsmødet nede,
for *de* har et Valgsprog: til Døde at kede
hver Modstander, være sig stor eller liden!
Den batter i Længden, den fromme Taktik,
at sætte paa Lidenskahbølgerne Skik
ved altid at snakke om Odin og Thor
og Krist og Apostler om Spischus-Bord,
at røre det rundt i en eneste Væiling
— dyb nok til deri at drukne en Kælling —
Oldtid og Nutid og Fremskridtsreformer
— hvor Fremskridtet ligger i Navnet alone;
det matter den stjælste Himmelstormer,
det lammer hver Muskel og slapper hver Sene;
og Lamhed og Slaphed, en Stægt, som er svag,
det er jo netop de styrendes Sag!

Saa har da „vor“ Tid intet Fysiognomi,
den savner fuldstændig hver Prik over i;
ved Hove man keder sig, ærligt, til Døde,
og *det* bliver Mode for hele Landet:
man stævner for Ærbarheden til Møde
og sværger — officielt — til Vandet,
mens man i Smug la't Mosten sig smage;
man ønsker Censur og Fængsel tilbage,
man gi'r, hvad man kan, for at ofre hver Rest
af Frihed og Frisind — man ger sig til Præst,
Profos, Politi og Kammer-Lakaj,

for selv at komme til Vejrs og i Vej...
 og dersom en Djævel til Jord steg ned
 at sage sig Sjæle, som lod sig besnære:
 da blev han vist ej af den Razzia fed;
 han lod dem i Fred for sin Argelist være
 som ganske „ubrugbar“ for Sovlets Sfære; --
 af *kedeligt Selskab* usigelig ked,
 belært af den u-personligste Lære,
 fortvivlet en Krølle paa Halen han slog,
 og hurtigst muligt til Bens han tog.

Lægger Fløjten for Munden, paa noget Løb hen ad den. Det markede lidt efter lidt og i Begyndende
 hører Slottet sig langsomt.
 Pegende mod Slottet.

Nej, *det* var en Tid, hvor til Skaglen man sleg,
 saa Lygterne rasled paa Galla-Karetten!
 en Tid, hvor man ikke saa noje det tog —
 naar blot der var Galgen-Humor i Feten!
 Og, vcl at mærke, man greb ej paa Slump
 med Haanden, plebeisk, Fortuna i Posen
 og krammed, som Boller, paa Liljen og Rosen —
 nej, Gudbevares, man nød som en Nyder
 af Livet til *mæstre-de-danse*-Attitader —
 nød, til man enten blev kongelig-gal,
 for hver en Sans, hvor en Nerve blottet —
 eller nød, til man spilled *va-banque* paa Skafottet,
 fordi man af Kronens Regalier stjal!

„Forrykt“ var den Tid! — aa ja, man kan sige,
 den lignede en Måstrøm, saa noget lige;
 men munter var Dansen, saa kort den vared,
 sig selv saa lidt som sin Nabo man spared;
 forrykt var Fester, forrykt Reformer,
 forrykt den frivole Himmelstormer:
 siger jeg dig, *hvor* forrykt — saa ler du ...

Holder inde, svinger Fløjten over Hovedet.
 men der var Metode i Galskaben, ser du!

Der bliver gæske markt. Den gamle Kvinde og Den unge Vandrer er forsvundne. Begyndende
 Musik, som går over i en Hyrdefors. Saas fælder der Lys ind —
 en stille, varm Sommernætning ...

Slottet hører sig.

SLOTTET HÆVER SIG

I Baggrunden ses man et Rokoko-Slot. En Allé af stigigt tilstudsede Landstuer fører fra Midten af Slots-Pagden lige ned igennem Haven, der er holdt i stil Versailles-Stil, med klipede Tak- og Büzehorntræer, Lav-Bægange, smede Bede, Busketer, smede Springvand, Terrasser med Marmorsøjler og hvide Sandstensfigurer. Altidse bærer op ved Aften, som deler Møllegrundin og hvorever en buet Bro mod hvil d' Gjælder. For Enden af Broen to Marmorsgurer, stort sellede i „Atilinde“. Diana, opklistret og vekket til Jagt; og Venus med en Amor, der holder et Spæjl op for hænde.

Til venstre, nærmest ved Aften, en Juket Trianon-Pavillon med høje Vinduer. Foran danner er Benke i en Halvbue; bag Benken højtstammede Roser og Lænbartræer i Baller.

Til højre en kærlig Ruin med marke Grammer og en Stendysse i ^{musik} Stil. Forbi Ruinen zwe Verjet over Brøen og til højre ud gennem Forgrunden.

Foran Pavillonen — hallemæssig placeret i Græsset — et Solskin af Herrer og Damer, kostymerede som Hyrder og Hyrdinder. De er maskerade.

Det er: Dronningen, Ministeren, Kabinetsekretæren, Kammerjunkeren, de få Hofdamer, den unge Baron og Overhofmesterinden.

Et Spillemands-kor — opstillet foran den „mørke“ Stendysse — blæser på Fløjter en smageende Hyrdedans.

DRONNING ses bojet op imod Ministeren, med hvem hun hvivkende samtalte, — Inden sin Hyrdestov fældte.

MINISTER inger den op — med lidt Besvær — rekker hende den; deres Hænder mødes i et dævelende Tryk.

HOFDAMER skoter til hinanden og hvivker omhilonde.

OVERHOFMESTERINDE kommer gaende hen til Dronningens, sæter ved hendes Kjolenunderdel, der er gleden lidt højt op over den yngste Ankel.

Majestæt! — *attention!* . . . Pleser sig — paa Udkig.

DRONNING har fornivet. Hvad er Klokken vel paa Dagen? —

DEN UNGE BARON.

For Guder og Gudinder er Stunden aldrig slagen!

KAMMERJUNKER.

For Hyrder og Hyrdinder er Tiden idel Lykke —

DRONNING løfter sin Hyrdestov — Musikken her.

Hr. Kammerjunker — giv os et artigt lidet Stykke!

KAMMERJUNKER tager sin Gitar frem, som han bærer i et lyserdt Silkeband over Skulders, knækker for Dronningens, kysser hendes Fingerspidsen — stiller sig i „Attitude“ — spiller og synger:

Plaisir d'amour ne dure pas longtemps;
Chagrin d'amour dure toute la vie . . .

FØRSTE HOFDAME.

O, Gud, Hr. Kammerjunker, hvor dræveligt I synger —

DRONNING.

De mørke Flojelsmasker den lyse Middag tynger —

Dæmmer sig, de andre ligges.

Al Tyngsel være banlyst . . . syng os en munter Vise!

KAMMERJUNKER *sukker.*

Ak, noj! Dronning! Glæden jeg maatte bræt forlise,
da jeg mit Hjerte mistede —

ANDEN HOFDAME *trører sig leende over mod tredje.*
til Kammerpigen Lisel

DRONNING *spøgends.*

Hvorledes? *atler* fangen og ikke af en Dame?
FØRSTE HOFDAME.

Horribelt! —

TREDJE *med en Skuldertrækning.*

Meinetwegen: det blir ham selv til Blame!

OVERHOFMESTERINDE *kommer tilbage.*
Komtesse, moderér Dem! ... *& Dronningen Min Naade — demaskeret!*
til Trods for, hvad De loved? Tenk om man kom og saa' os
— *kendte* os — saaledes i Haugen kostyméret!

DRONNING *munter.*

Hvem skulde her vel komme? ...

OVERHOFMESTERINDE Nu Folket! Med et bittet Blik mod Ministeren.
Ekscellenceen

har selv jo resoveret den Kerebane aaben
her lige ind i Parken — for hele Folkets Maaben.

DRONNING *troende.*

Grevinde, moderér Dem! ...

MINISTER *bukker ironisk for Overhofmesterinde.*

Min Naadige, jo mere
man holder Døren aaben for Plebsens Spejderøjne,
jo mindre vil den have gedulgt at kriticere!

KABINETSEKRETÆR.

Det gælder Festcons Dage — Monfrér' — men knap de segne ...

OVERHOFMESTERINDE *skært til Minister.*

Det gælder ret til Wandsbeck — *renner* til Pardon, min Ekscellence! ...

MINISTER *havner til Overhofmesterinde.*

Grevinde! Wandsbeck ligger helt tæt ved Landets Grænse:

so, at De passer Grænsen — hvis ikke ...

DRONNING *gur spøguld imellem.* Ingen Twisten!

Fordragelighed sommer sig for en ægte Kristen.

KABINETSEKRETÆR *skærer* Ministeren leende på Skulden.

Da sommer det sig ikke for ham ...

MINISTER *stryger med en svillig Bevægelis Haanden bort.*

Monfrér', med Maadel ...

KAMMERJUNKER *træder med sin Guðar frem* for Dronningen.

En muater Vise ønsked Eders kongelige Naade!

Spiller og synger:

Hvem rider hist — hop hop, hej hej —
hvem rider Forrest — en Jockey,
med Barnen spændt
paa Æventyr,
med Blikket vendt
mod Skovens Dyr,
og Munden kruset til et Smil
saa skælinsk som Amors Bue? —
Det er — la reine —
toujours la reine,
som ikke kender til Migraen' —
hvis Aandedræt,
saa frit og let,
med Ungdomsbloodets raske Sæt
fast sprænger Brystets Sølv-Corset —
det er Madame Diana selv,
utvungen under Himmelens Hvælv,
som twinger Dyr og Mennesker
bardous igenaam Krat og Kær
at lystre sit Gudinde-Bud —,
det er vor heje Frue!

Bakker for Dronningen — og for Diana-Figuren — nævndende legge i øs Blik.

DRONNING leende, peger mod Venus-Figuren.

Nu videre! . . .

OVERHOFMESTERINDE.

Hold inde! —

MINISTER bestent. Naar Landets Dronning byder? . . .

KABINETSEKRETÆR med et Sideblik.

Og Kongens Hus-Minister —

OVERHOFMESTERINDE. For hendes Naades Dyder
har jeg at holde Skjoldet . . .

KAMMERJUNKER peger leende op mod Venus-Figuren.

— mens Amor holder Spejlet!

FØRSTE HOFDAME.

O, Amor er den rette! . . .

ANDEN HOFDAME. Hans Pil, som aldrig fejled,
er byttet med det Vaaben, som Kvinden sjælden slipper . . .

Nejende for Overhofmesterinde.

Et Vaaben, Fru Grevinde, hvis Virkning da kun glipper,
hvor Staalets blanke Flade af Ælde blir anløbet.

OVERHOFMESTERINDE vender sig fortørnet.

Frivole Talemauder!

KABINETSEKRETÆR.

og sande — med i Købet.

Jer Vise, Kammerjunker! højer sig for Dronningen. Fru Venus selv til Åre!

KAMMERJUNKER.

For Rosernes Gudinde min Sang vil Farver bære!

Hun plukker af Rosentuerne og nedlægger for Dronningen. De andre Herrer ligefodes. Dronningen sæter sig — modtaget Herrenes Hyldest stillende. Den Rose, som Ministeren plukker hende, kysser høstigt og festet på et Rygst. Dernæst uddeles hun af Blomsterne til Holstenuerne.

DRONNING.

Saa rigeligt beskænket, man bør sin Rigdom dele.

Inderdig i Ministeren, idet han sætter sig ved hennes Side.

Den, som mig gav den *ene* — jeg gerne gav det *hele!*

MINISTER

højer sig, kysser Dronningens Haand, siger galant:

Af denne Haand jeg gjerne tog Livet som en Naade,
om og al Livsens Naade jeg skulde brat forlise ...

Sagte, kort.

Vær ej saa uforsigtig! Højt til Kammerjunker: Naa Junker — Eders Vise!

KAMMERJUNKER

spiller og synger, leende henvendt til Dronningen og Venus-Figuren.

Hvem højer hist — hop hop, hej hej —

med Smil sig mod en sød Jockey,

med Barmen spændt

paa Åventyr,

med Blikket vendt

mod denne Fyr,

der synes *postillon d'amour*.

for hver aimable Frue? —

det er — *la reine* —

toujours la reine,

som ikke kender til ...

OVERHOFMESTERINDE

afbryder kort. — Le roi! ...

Kongen kommer løbende frem fra Buskadsæt bag Trianon-Pavillonen. Han lader sig „*kone Heart*“ af en Negerdreng og har sin Kammerpræge til Torriden. Negerdreng og Pugz er klede i skinrende Gold- og Sølvmosaikbeletter.

Dronning, Minister osv. — alle ger Plads og lader med stelt dulgt Årgelser, men med arbedig Holdning. Kongen „kørs“ et Par Gangs frem og tilbage foran Hukken.

KONGE. Hyp, holla alle mine Heste! Nikkende hulstalg og fligflig spønende
et hver i Kredesen. Ey, hvor du farer, Johnuy! Du skal bruge Knaldepiskens
— skal dul Peger mod Minister. Det kan du lære af *ham* der! Standser.

MINISTER

hukker. Sire! ...

KONGE kaster Tømmeret af sig. Du, warte mal! Stiller sig foran Minister og Kabinetssekretær, med Hænderne i Sidén, giver sig til at se. I er jo ingenting ... I måa
højere op i Rangforordningen — at I passende kan omgaas min Kone!
Trækker et Bille Galanterikusende. Træd frem, Minister!

MINISTER træder frem; lidt usædlig. Sire! I behager at spøge —
KONGE. Paa Knæ!

KABINETSEKRETÆR frem. Eders Majestæt! Det var maa ske
bedst, om I kørte videre ... Kusken bliver utsædlig! —

KONGE svinger hæig Kaarden. Paa Knæ, din Lump! ved Siden af ham
dér! Minister og Kabinetsekretær højer Knæ. Nu slaar jeg dig til Greve ...
Sviper Minister sit paa Skulderen, og dig til Baron ligefraas ved Kabinetsekretærer — at
du ikke skal blive jaloux!

DRONNING træder frem. Jeg haaber, at dette er min kongelige Ge-
mals Alvor og ikke noget Plaisanteri, hvorover man paa visse Steder
kunde moquere sig. Thi i saa Fald vil jeg fuldbyrde Acten ... da
denne Udmærkelse er vel fortjent for Eders Majestæts tro Tjener og
Stoette i Landets Styrelsel! Rakket ad efter Kongens Kaarde.

KONGE ser stift stirrende på Dronningen — brister derpaa i Læser. Hvad vil du
fuldbyrde? ... Er jeg mon ikke Herre og Konge i mit Hus? ...
Fører sig pludselig med Handen til Hovedet, siger meddæmmer: Lad det blive, som det
er! Lad ham styre ... jeg kan dog ikke! Jeg kan bare gøre ham til
Greve ... til Tak for, hvad han har gjort mig til! Puffet Ministeren leende
over mod Dronningen. Dér har du ham — nybagt som Hvedebrod! ...
tydig spis nu — spis nu — begge to! ... nyauer:

Komm, Caro, kom! — gieb her die Plöten;
schmecket doppel süß, was ist verboten!

Medens Hojfolkene ser paa hinanden, og Dronning og Minister veksler Blikke og begynder at
førne sig med en Skældertrækning, træder Kabinetsekretær hen hen til Kongen, tager ham hælig
men heanteat ved Armen og peger op mod Slotet.

KONGE rører sig los, svinger Kaarden. Vover din Hund at lægge Haand
paa? ...

KABINETSEKRETÆR styrder gemytg. Naa naa — lad det nu være
godt! Tak for Baronen! — Det er vist paa Tide at stikke det lille
Stegespis ind ...

KONGE forsonig. Du sætter ikke dine Ord paa Skruer — som de
andre. Dig tror jeg bedst! Men ved du ... prækker sig lidt? Laaet med Kaarde-
spisen ... jeg har gjort mig „fæst“. Jeg skal nok kunne tage det op
med dem alle sammen sluer sig med Handen for sit smalle Bryst, siger knejende:
... for jeg er Konge, ser du ... Friedrich der Grosse!

KABINETSEKRETÆR befer sig leende ned imod ham, tager Kaarden tempegt
fra hæn, og siger: Jeg troede, I var Hest — Sire!

KONGE pludselig. Ja! — hyp alle mine Heste! Rør Negeniringen og Kun-
merspigen med sig, styrer ind i Trænen-Pavillioner, hvilke Dic han lukker og stenger efter sig ind-
vedlig.

MINISTER kommer tilbage fra Dronningen. Nun? ...

KABINETSEKRETÆR leede. Vi har i hvert Fald Fuglen i Buret
— hukket og stængtet. Quod erat demonstrandum!

Man ser Dronningen og de andre berøge sig gennem Baggrundsen op mod Slotet.

MINISTER tilstede op imod Dronningen, der har vædt sig og sender hana et langt, stuet Nik — stædmodig.

Vi kommer om en Hals til sidst —

KABINETSEKRETÆR stædende. — — — Ak ja, kanske!

MINISTER.

Haardt maa han tages —

KABINETSEKRETÆR. Bah! —

MINISTER. Du kan bestandig le?

KABINETSEKRETÆR.

Den bedste Medicin mod Livets Sorg og Plager! —

MINISTER gør frem og tilbage.

Og Dronningen . . . for let hun Spillet stedse tager; —

O disse Kvinder . . .

KABINETSEKRETÆR.

Nu?

MINISTER. — forelsket . . .

KABINETSEKRETÆR. Ja! —

MINISTER. — og trygge; —

de blev i Solskin fødte — vi avledes i Skygge;

naar vi om Kampen taler — saa tænker de paa . . .

KABINETSEKRETÆR. Kys!

MINISTER grædende, med Haanden over Panden.

Nej, der maa handles — handles . . .

KABINETSEKRETÆR bestemt. Monfrèr, staa till! . . .

MINISTER. Hvad? — tys! . . .

Standses, skøtter over mod Råben.

KABINETSEKRETÆR.

Blot ved en Lyd du sengstes . . . Hvad gør du da den Dag,

hvor Lykken siger: grib mig! . . . hvor der maa slaas et Slag?

MINISTER Eosforende, frem og tilbage, stædende med Melleanum — bryder en Rose — kaster den — saa en Laurbergren.

Naar Lykken siger: grib mig? — Jeg har jo Lykken grebet —
har krystet den i Haanden . . . kneller Rosen sammen, luger til den, lader den fælle,
. . . beruset blev jeg ikke.

Jeg ser ud over Livet med kolde, klare Blikke,
stærk ved de Hjerners Arbejd, som rejser Tidens Bølger;
Jeg er om Bord — ved Roret — beredt paa alle Følger;
Statskabet maa jeg styre — at ikke det skal strande —
at der kan aabnes Udsigt til lyse, frie Lande,
hvor Reifærds Tempel rejæs paa Despotiets Rester,
hvor Overtroen jæges af Gaarde med dens Præster.
Det vil — det kan — det skal jeg . . . plakker Laurbergrenen, hæfter den i Bry-
ste . . . min Hjerne virker sikkert,

og Statens Vel — og Folkets — har stedse jeg i Kikkert,
hvad Modstand jeg saa meder — fra oven og fra neden,
da Raahed har mod Durmhed sig sammen mod mig rottet.
O jeg er stærk — ved *hende* — men stærkest ved min egen
fri, suveræne Vilje; vi folges . . .

KABINETSEKRETÆR leende, idet han stikker sin Arm ind under Ministerens.
— til Skafottet!

Det — kære Greve — bliver dog Enden nok paa Legen:
Velan, jeg dyrker Evan, som alle Glæders Fader,
og falder som *hans* Son — uden svulstige Tirader!
Drager Minister med sig, stedse leende — trods hans Modstand. De ses op Igennem Haven, irrite
samfundende og gestikulerende.

Eftermiddagen er skredes frem, Skyggerne bliver lange, Solens Skar guldpræd.
Og i det gylnende Skar af den dælende Sol træder Enkedronningen, fulgt af den gamle Greve,
Oberst og Fændrik frem fra Rummet, hvor de har aldrig sikkjalt.
Langsoret, med stiv, ubøjlig Holdning, skridt Enkedronningens fram, gestus i sin stamme Stads,
vunderede Øjnene op over mod Haven, hvor Minister og Kabinetsekretærets forsvinder. Han bliver
efterfulgt — Solens Skar lige i Ansigtet — sammedragnede Øyne — trænde Øyne — som en
Medusa.

Den gamle Greve næmner sig bukkende.

ENKEDRONNING. Empørend! . . .

DEN GAMLE GREVE. Eders Majestæt! det turde snarlig blive
paa Tide . . .

OBERT med Hænder til Kaarden, som han bloter halvt. Hau' ibn! . . .

FÆNDRIK drager sin Kaarde hett.

ENKEDRONNING med en afværgende Håndbewægelse. Noch nicht! —

DEN GAMLE GREVE tager sin Yabetere frem, smaser. Vi er i Kirsebært
tiden, Eders høje Naadel Frugten maa vel . . . Bøvngte Hænder, som nuar
maa cynte et Træ.

ENKEDRONNING med et strammt Smil. Noch nicht! — muss reif wer-
den! Opdager Folk, som kommer frem ude på Vejen. Ah! das Volk . . . Farer sit Lom-
metækkede mod Næsen.

DEN GAMLE GREVE smaser. Folket kan altid *bruges* . . .

Den gamle Greve, Oberst, Fændrik følger efter Enkedronning op til Slottet — én efter én.
Frem paa Vejen kommer en Jevn, stindig Borgersmænd, en kolerisk Borgers, en Madam, en ung
Pige, en Matros. De standser ved Broen.

MATROS pegeade efter de gæaede. Se til den Gaasegang dér! . . .

KOLERISK BORGER. Tal med sommelig Respekt om vore høje,
naadige Herskaber.

MATROS. Død og Kridtel var et Skred. Man blir til et dumt Asen
paa Landjorden — naar man immervæk er paa de lange Rejsen. Men
ellers havde jeg ikke tænkt mig, at Dronningen justement saa *saa-*
dan ud! —

KOLERISK BORGER ærgerlig. Det var Enkedronningen.

MATROS. Det er en anden Sag! *I den Alder* blir alle Skuder ons
— om man saa fikser nok saa meget op med Malerpæsen.

DEN UNGE PIGE som har løftet sig i Skonene, for at kigge efter den usige Frederik.
Og *det* var altsaa Kongen? Aa Gud, saa fik jeg ham dog en Gang
at se! ...

MADAM. Naa, styr dig, Therese ... *Gør selv lang Hals.*

SINDIG BORGERMAND ønsker jo vent. Det var slets ikke Kongen
... han gaar da aldrig *sids!*

KOLERISK BORGER. Aa! *ham* holder jo de Stratenrøvere fangen
og indespærret! *hal-hal*, fortæller. De tænker ikke paa noget andet end
paa at gøre Statskup! —

MATROS. Stats-hva'forno'et? ...

KOLERISK BORGER *med*. Kup!

MATROS smager *Ærmel* op. Svup! Dér blir vi flere om Buddet ... for
mine Kammerater inde paa Holmen de si'er ...

KOLERISK BORGER *fejder*. Ja og Livgardisterne ...

MATROS. Troligt nok! For Lønningerne ... dem solder de op
herude paa Slottet ...

MADAM. Gud, hvad si'er De? ...

UNGE PIGE. Fa'er, kan vi ikke gaa nærmere og se lidt paa
det? ...

SINDIG BORGERMAND. Jo vi kan, min Pige. *Det* har vi faaet
Lov til ... og vi har faaet Trykkesfrihed ... og vi har Lov til at
smoge Tobak paa Volden! ...

MATROS. Det kan bræm-stage mig være lige meget -- naar man
sikraar!

SINDIG BORGERMAND. Vi skulde skønne lidt paa de Goder,
som vi har denne „Stratenrøver“ at takke for.

KOLERISK BORGER. Den forløbne Barber!

MADAM. Gud bevare Derecs Mund, Hr. Nabo ... det kunde De
komme i en svær Ulejlighed for!

SINDIG BORGER *med*. Ikke engang, om han lod det trykke ...
og det *gør* han!

MATROS. Er De Bogtrykker, mit go'e Mand?

KOLERISK BORGER. Jo — akkurat. Jeg tør sige Sandheden
baade til vores Minister og til hans høje „Protectorice“ — Dronningen!

MATROS. Nej, stop nu! Man skamfører hende baade før og agter
— men at kalde hende for *saadan* no'et ...!

UNGE PIGE. Aa, hun ser saa sæd og glad ud, Dronningen. Bare
hun kom ridende! ...

SINDIG BORGERMAND *peger* op mod Slottet, hvor Hujukker og Tjenere kom-
mer frem. Det *gør* hun kanske! Saa vil vi ikke være paatrængende. Kom

Mutter! Kom, min lille Pige! Der blir Stunder nok til at se Dronningen — en anden Gang! Gør tilbage med Mør og Detur.

KOLBRISK BORGER *sar efter ham*. Vær ikke for sikker paa det! Fortvivlig til Matros. [Aften gaar det los! ...

MATROS. Hvad gaar los? ... Jeg er med!

KOLERISK BORGER drægde ham ned sig tilbage, dampet. [Aften . . . Holmens Matroser . . . og Livgardisterne . . . der staar store Folk bag! . . . Ud.

Kammerjunker, den unge Baron, de fire Hofsætter og et hel Sæt af Høfolk, Kavalerer og Damer i Hyrdekostumer og maskerede, Herrerne med aabenstaaende sorte Silkeskøpper, Damerne med lette Mandiller over de blottede Skulde — kommer ud fra Slottet og beveger sig gennem Haven ned mod Broen. Ud fra Broen — i en Række langs Aaens Bred — kommer hvidmælde og fortgydte Baade til Syne, bemaadeede med Slupper og dækkeende med Blomstergræslander og orientalske Lampes, drægne paa Score mellem træforsamnede Opstandere. Højdukker og Tjenerne vender Lamperne i Baadene og Blue Jungs Azen.

Spillemand musicerer.

Skumringen er begyndt.

Porte i Haven kommer Dronningen, ført af Minister og Kabinettssekretær, hvem hun underholder sig med, idet han lader Størmen af Høfolkene placere sig i Bænken. Høfet spørger, ler, konvergerer og kurtererer. Man spører Vincens Indhydelse fra det endre Tæbel. Når Høfet er kommet til Seite i Baadene, træder Kammerjunker frem ved Aaens Bred, stemmer sin Guitar, spiller og synger — med dampet Ledslagelse af Spillemands-Koret.

KAMMERJUNKER *synger*.

Glide — glide — langs de Strømme,
hvor Undinen staar paa Lur!
blide — blide — disse Drømme
i den skumrende Natur:
Se, hvor Barmen
over Silken
vugger sig, den kælne Skalk!
som en Lilje,
klejn i Stilken,
men med yppig Blomsterkalk!
O ma 'mle, o Hyrdinde.
spørger du, hvor Farten gaar:
i Arcadien vil du finde
hvide, blide Lam og Faar.

SLUPROERNE *refrain*.

De hvide, blide Lam, og de søde, bløde Faar:
ro bare væk — saa klarer det sig nok, hvorhen det gaar.

DEN UNGE BARON til Kammerjunker.

Ah! I har faaet indstuderet Koret, kære Bro'r . . .

KAMMERJUNKER *synger*.

En „raffineret“ sørger for Naivetet om Bord!

Synger.

Nippe — nippe — se hvor yndigt
Faar og Lam i Græsset gaar!

Klippe — klippe — det var syndigt —
dette silke-uldne Haar.
Nej, med Armen
presse Silken,
fayne Barmen, mild og rund!
selv om Liljen,
skør i Stilken,
knækked i den Hyrdestund!
O ma 'mie, o Hyrdinde,
spørg kun ej, hvor Farten gaar:
du vil i Arcadien finde
knap ér lille uskadt Paar!

SLUPROERNE.

De hvide, blide Lam, og de sode, bløde Faar:
ro bare væk — saa klarer det sig nok, hvor Farten gaar!
Hoffet ler; hele Selskabet vor bort.
Kabinettssekretær træder frem med Hældukken, der bærer Kurve med Vinflasker, Frugt og Konfekt.
Han lader dem lægge det ned i Dronningens Band.

KABINETTSSEKRETÆR.

Toknær og Muskateller og Sekt!
det rimer sig lystigt paa Frugt og Konfekt!
Bukker, med en opfordrende Håndbewegelse for Dronning og Minister.

DRONNING.

Vi venter endnu en lidén Stund —
har at forhandle om vigtige Sager ...

KABINETTSSEKRETÆR siger tilsende ned i Røden.
Altsaa, paa Forhaand jeg Frihed mig tager —
vil ildne de glade og styrke de svage,
besjre de stærke, børkse de kække,
vil Halsen paa trodsige Flasker knække,
og vende til Ariadne
bacchantisk som Bacchus tilbage!

Røber leende:

Evoé! sted fra Land!
Rør bort med Røden.

Dronning alene med Minister,
Hen rører Masken af sig, lader sig ved hans Arm føre ben til Benken, læner sig skikkende ned
op til ham, belyst af Skeret fra de orientalske Lampen. Hendes fyldige Kinder sløsser, hendes
møget lys Øjne stræder; hendes røde, svulmeende Mund — med et let Underblid — søger hans
... hun ser sig først forsigtig om, saa besvarer hen hendes Kys.

DRONNING.

Nej, du skal kysse mig — saaledes — saaledes ...
Hendes Barn hænger; hun er i bestigte Bevægelse.

MINISTER.

Mathilde!

DRONNING.

O nævn kun det Navn — o sig det igen!
da fældes de Skranker, Ven mellem Ven.
Koldssindige du! som bestandig skal spejde . . .
vor *Kærlighed* giver os sikkert Lejde;
ved den er vi trygge — og om saa var:
Skændsel og Skam med dig jeg bar!

MINISTER.

Du taler som Kvinde —

DRONNING ~~betraadende~~ — og du som Mand!

Griber hans Hånd, og kysser ham.

Tilgiv, du dejlige, bydende Mund!
tilgiv du Pande, saa klog og rund —
Brystet det brede, Haanden, den hvide —
tilgiv, og husk, hvad jeg maatte lide:
Skændsel og Skam i Foruedrelsens Stund!

Husk, at de lagde mig ren ved hans Side,
Oldinge-Drenge, husvænt i Laster,
Bold for en ryggeslos Bande Hans-Kvaster,
syg paa sit Legem og sløv paa sin Sjæl —
et kongeligt Kryb for en Tojtes Hæl!
Husk det! og tilgiv min Kærligheds Glæd —
den frelste min Sjæl af den bitreste Ned!

MINISTER drager hænde hængende til sig.

Du Sværmeriske! Barz, som man stedse maa ave . . .

DRONNING bort fra ham, krenket.

Ave? . . .

MINISTER smiller, drager hænde til sig.
— ved Kærlighed! Klogskab os byder

Vagtsomhed, Snildhed . . .

DRONNING ~~is.~~ Bor' mesterens Dyder!

Dejlig du er — just dér, som du sidder —
Skæret af Lamper i Øjnenes Skær:
de Øjne, hvis Glans er en sejrende Hær!

MINISTER.

Sniogrerske!

DRONNING. Se, du er vorden min Helt:
Ridder af alle de mandlige Dyder;

strænende blækt er dit Skjold, uden Lyder;

rent, som mit Hjertes Metal er ublandet!
men — jeg er angst ...

MINISTER hvidig. Du er angst! ...
DRONNING. — for vor Fremtid!
ej for mig selv, men for os to tilsammen.
Kom, løs mig bort — lad os drage af Landet!

MINISTER.
Vanvid — forlade det halvskabte Værk?

DRONNING.
Om jeg saa gik i min blottede Særk,
var du kun med — o da glemte jeg Skammen!

MINISTER hvidig.
Skammen — hvem taler om den? Nej, om Værket!
det, som skal nedtrykke Pøblen i Skarnet,
dér, hvor de føler saa vel sig — og hæve
os to tilsammen ...

DRONNING klynger sig til ham, hvisker.
ja, os to — og Barnet!

MINISTER fortrædelig.
Stadig du minder mig om den Fadaise! —
DRONNING stirrer på ham.
Grusomme du! — jeg synes at læse
Træk i dit Ansigt ... i Dybder jeg skuer ...
Aflunde aabnes, hvorover jeg gruer
frysende under din selviske Kulde —
ak, jeg som elsker af Ungdommensild!

Men om min Kærlighed førte mig vild:
aldrig min Laebe skal fremfore Klager,
aldrig jeg angør, og aldrig jeg tager
Hjertet tilbage fra den, hvem jeg gav det!
Blir det min Skæbne at ende i Nød:
Rivud var min Lod da, dengang jeg blev taget
frækt af en Dreng som en Skøge på Skæd,
— havde jeg blot i hans Ansigt ham slaget!
Var jeg blot løbet min Vej fra hans Seng,
havde jeg skjult i den usleste Vraa mig:
da kunde Kongen fornærme og slaa mig —
Liv gav jeg ej til en prinselig Dreng!

Dog, det er glemt, hvad af Kronen jeg led:
du, som er værdig en Krone at bære,
dig har jeg givet med Stolthed min Ære,

du er min Helt — sk, var jeg i Stand

at give dig Krone og Spir som min Mand!

MINISTER gører hendes Hånd — revet ned af hendes Ord — slipper afer.

Konge! — Nej, nej . . . det går ikke an . . .

DRONNING hæftigt hænskabelig, peger lugt mod Pavillonen, hvor Kongen har skjult sig.

Han maa dog do — med det Liv, som han fører!

Pladsen er din — saa sandt den tilhører

Gudernes udvalgte, Tidens Geni!

MINISTER smigret, mens øg med let Spot.

Sværmeriske!

DRONNING med lysende Øje.

Jal Hvem er Skyld vel deri?

Du, som har revet fra Øjet mig Bindet,

at jeg kan se over Fremtiden ud —

jeg, som umyndigen vandred forblindet

om mellem Dukker i prangende Skrud!

Skued til Hælvten du kun med mit Øje,

sværmed du blot, som du selv har mig lært:

intet, ved Gud, skulde vorde os svært,

Viljer og Nakker vi skulde vel boje,

vi to, som Viljer i selvsamme Værk:

sejre vi skulde — thi Etskov gör stærk!

MINISTER.

Etskov gör blind! . . .

DRONNING. Vær en Mand:

MINISTER kaster med Hovedet, dekkamer svulstig. Jeg er Mand!

ingen i dette forkludrede Land

kommer mig nær, hvad Forstand anbelanger:

lad dem kun hviske som broddede Slanger,

lad dem forhaane mig, lad dem kun smæde —

her er en skabende Hjerne til Stede,

her er en Haand over Taubernes Nakke,

her er de skarpe, de rammende Ord —

hvor de andre kun kender at „snakke“.

DRONNING bænrende, men dog utsæmmedig.

Tal da, hvad vil du? . . .

MINISTER. Mit vil, det beror —

ja det beror på et kan fra din Side . . .

DRONNING hurtig.

Etskov kan altting — det maa du vel vide;

alt kan jeg gøre — naar du fører an.

Med et øvlesomt Blik, pegende mod Pavillonen.

Hvad vil du gøre — med ham dér . . . min Mand?

MINISTER trækkende paa det.

Formynderskab — saa vinder vi Tid . . .

DRONNING.

Husk, vi har Fjender! . . .

MINISTER.

Reformer — Reformer —

Folket skal vindes — men Folket er trægt . . .

DRONNING.

Ak, jeg har tænkt dig som Himmelstormer!

Rejser sig.

Se mig, min elskte! du selv har mig indblaest
Stormen, som raser igennem mit Blod;
frem vil jeg træde paa Dronninge-Fod,
frem for det Folk, som har hilset mit Komme
dengang med Jubel . . . og Ord vil jeg raabe
ind dem i Hjerterne, ind i de tomme,
fyldte dem, som jeg af Elskov er fyldt —
pege paa dig, paa den Mand, jeg har skyldt
mere end Livet — og raabe det ud:

han bærer Kronen — og jeg er hans Brud!

MINISTER dækker sit Øje, som svimede det for ham; retter sig atter; viser hovedryg-
stende.

Kronprinsen glemmer du . . . Fremmede Magter! . . .

DRONNING.

Kronprinsen! . . . presser Haanden mod Brystet, stamper med Foden, o, hvor
hader og elsker dig — sammen i et!

Paa Kne, gruber hans Haand, bedækker den med Tærer. I det øerne hører Larm fra Høfste, som
vender tilbage mod Hædene.

MINISTER.

Tys dog, Mathilde! . . .

DRONNING hukkende. Du holder mig fangen —
bruger mig — støtter din Magt ved min Lyst —
nærer mit Hjerte og lukker mig Munden:
brug dog dit Øje — den vakler jo, Grunden —
et er kun sikkert — din Plads i mit Bryst!

Kryster hæs Hænder.

Jeg er fortvivlet — vor Sag er fortvivlet;
Spiller, saa spil dog — sæt alt paa et Kort;
eller sted Dronningen fra dig i Skændsel,
mens i Landflygtighed selv du gaar hørt!

MINISTER pætisk.

Vid og Forstand har Mathilde forladt —

Bydende, idet Høfste Larm og Lyslighed næmner sig.

Dronning, staa op! Rejser sig, hvilsende. — og børner mig i Nat!

Baadeon glæder ind mod Broen. Drømningen er sprunget op . . . hun ser forvildet og med øjlig
Uvile på Systemer af disse „Hyrdor“ og „Hyrdiner“, som infert af Kabinetsekretærer siger i
Lind og tæmter høn mod Parret.
Der er ingen „Attiduer“ mere; Masker, Mænner og Kupper er knædte eller sluber efter det bæ-
chendiske Tog; mangen ille Hohdme vader i de bøjhalde Sko; Kavalererne sluger deres Danse
med glistende Øjne; man plæser i Munden paa hvenandre, nogle Par kyssas, nogle skændes.
Kabinetsekretærer, kramset med Blomstergulander og med en mere end overgivne Skønhed ha-
genude ved Armes, styrer lige innen Drømning og Minister.
Kammerjunker, med en Dame under hver Arm, indhenter ham, slipper Damens og svinger sin
Guitar, hvis Lydkasse er knust, og hvis Strange hænger dinglende. — Den ene Dame smuler og
folder lige ben mod Minister.

KAMMERJUNKER under Lattersalver.

Guitaren er itu — og vi har alle Rus.

Højt signe Himlen Hymen — og vort kongelige Hus!

Minister tilkaster den liggende Hyrdinde et lystent Blik. Drømningen opänger Blikket, blegner —
og vil træde frem for at give en tydelige Ordre . . .
I det samme høres fieret en besynderlig Larm, en Brusen som af mange Folk i Lob — og ude fra
Vejen (Forgrunden til højre) kommer en Rudeknægt cyrrende hen imod Broen — straks derpas-
tre, fire fejkrænte Staldkarle.

RIDEKNÆGT løbende frem over Broen, sandtos. Mytteri . . . hele Hoved-
staden . . . en Million — en hel Million Mennesker er efter mig . . .!
Aal

Ahmadelig Bestyrrelse. Kabinetsekretærer slipper sin Dame, som giver sig til at skrige, gør rask
fron mod Rudeknægten, griber ham i Kraven.

KABINETSEKRETÆR. Er du fra Samling, Ka'l? — hvor har
du den Million? — ser du Syner? . . .
RIDEKNÆGT søger at give sig til. Hør! . . . hør blot! . . .

Larmen vokser — den krasende Lyd tiløger i Sørke — en Folkesystem er tydeligt nok i Anmarsch,
Raab hercev; Til Slotet — til Slotet!

RIDEKNÆGT. Slip mig!

KABINETSEKRETÆR. Er du drukken? Giv Forklaring . . .

RIDEKNÆGT snuds. Jeg er ikke drukken! rører sig løs. Jeg vil op til
Vagten — og være den ad. Løber op gennem Haven.

DRONNING. Men hvad er der dog? Vover man virkelig? . . . Ser
paa Minister, hvis Øjne er urolige, og som krammer sine udflidende Knæglingsmascheretter. Hr.
Greve! . . .

MINISTER. Eders Majestæt! . . . Fabrik til Kabinetsekretær. Hvem har
Slotsvagt i Aften?

KABINETSEKRETÆR med et talende Sideblik. Oberst . . . og Fæn-
drifik . . .

MINISTER halvtøjet. Der Deufel! Højt. Man besatte Broen her! . . .
hvorfor er her ikke Vagt? . . .

KABINETSEKRETÆR med et Smil. I Folge egen Kabinetsordre!

MINISTER. Verflucht! . . .

KABINETSEKRETÆR page. Der har vi dem . . . Reform-Ven-
nerne!

En stor Svær Menneskes Kommer i fuldt Lab fra Vejen ind over Broen. De fylder Parken, foran Pavillonen, saaledes at Dronning og hende Omgivelser tænges tilbage.
Livgardister, med og uden Sidigvarer; Hjemmesmænd og dets Koner og Kærestter; Borgere; Læredrenge; Vagabondes osv. De aarbejder af en kæmpemæssig Livgardist og af Matrosen (ta far).

I MUNDEN PAA HVERANDRE. Vore Lønninger! . . . vi vil ha' vore Lønninger! . . . vi vil tale med Kongen! . . . vi vil ha' Penge! . . .

EN HOFDAME vender sig, gryende. Gud! Disse raa Stemmer . . .

MATROS. Vi har dem ikke bedre til den Pris, lille Jomfru!

DRONNING ^{rum.} Hvad er jeres Fordringer, mine gode Folk? Jeg er Dronningen!

EN HOLMENSMADAM med Hænderne i Siden. Er hun Dronningen? Omfatte Dronning og Minister med et Blå. Da er hun saamænd ikke bedre end en af vos andre . . . Til Kvinderne omkring hende. Et hun vel? . . .

Knyttede Hænder synes i Luften; man bærer Ukevord.

DRONNING vigeade tilbage; til Minister. Man krænker Dronningen! . . .

MINISTER blænger og der.

DRONNING nært. *Man krænker Dronningen — Hr. Greve!*

KABINETSEKRETÆR. Træk, for Satan, Mand! — træk! Drager Knaden, kaster sig frem over Dronning.

MINISTER går med Knyttede Hænder ind på Mængden; drevende. Bort med jer! . . .

MÆNGDEN. Bort med det forløbne Pak! . . . Vi vil tale med Kongen . . . Kongen leve! . . .

Hofhunerne besvimer; nogle af Kavalererne druger Knaderne; Kabinetsekretæren stirrer imod Pavillonen.

KONGEN. Skaal, Born!

MÆNGDEN hører. Hurra! . . .

MATROS. En gemyttig Konge! . . . han leve!

KONGEN. Bare gemyttig! Hør har I haade til at bide og brænde! Kester — med Hjælp af Negardeng og Page — Flanker, Kager, Stole, Bord, Spæjl, hele det forgyldte Mattemat ud af vinduet.

MÆNGDEN hører i vid Begejstring. Op til ham! . . . ind til den elskede Landsfar! . . . Hurra — hurra!

Dette spresges. Sværmen ind. Den store Livgardist kommer ud, bærende Kongen på Armen.

KONGEN kryber op på Gardistens Skulder, slinger de tynde Ben om den svage Hals og saaledes „vidende“ skriger han leende: Hyp, alle mine Heste!

Og med Kongen i Spidsen stormer hele Staren op gennem Haven ind Slottet, idet Høvdingene enten flygter eller rives ned.
Dronning og Minister blive ene tilbage.

Men oppe på Terrassen ses Enkedronning, belyst af en Fældes Skær, med den gamle Greve og Oberst — kongemestermed helle Oprindet og da to dermede form Pavillonen.
Dronning stirrer ned for sig, og dorinet op mod Minister, der står mælles, sejende at tilkæmpe sig en Holdning. Kendes Blit fester sig tungt, spørgende — med en omgåelig Ømhedens hæbelse
Smerte på ham.

MINISTER bider sig i Læben.

Slaget er tabt...

DRONNING presser Haanden mod sit Bryst; tæslet.

— ja tabt herinde...

Min sterke Tro!...

MINISTER kaster med Hovedet. — et nyt kan vi vinde!

DRONNING ryster med Hovedet.

Aldrig!

MINISTER. Jeg trænger mig frem til Kongen —

Jeg er hans Minister — jeg vil... jeg... Ah!

Hun vender sig og går op mod Terrassen i Baggrundsen — da han opdager Enkedronning. Hun stirrer på ham gennem Lorgnetten — og hvad bag Terrassen træder Fændrik med Slottsvægen, som spærre inde Alligen.

FÆNDRIK. Jeg arresterer Dem, Hr. Greve — i Kongens Navn!
DRONNING løser frem. For mig til Kongen!...

FÆNDRIK bider sig dybt, med sacket Kæde. Eders Majestædt! Jeg har Ordre at føre Dem til Deres Værelser — med Vagt for Døren!

DRONNING volder — befalende. Giv os det samme Fængsel!... De er ung — De har maaске øn, hvem De elsker...?

FÆNDRIK skulder Kæden. Jeg har mine Ordrer!

DRONNING. Skilt — for evigt!

Det bliver mørkt. Slot og Have forsvinder.

EFTERSPILLET

Landskabet fra Forspillet. Lyse Sommermønster.
I Forgrunden til venstre på Græsbedden under den lille, svagt stående Kilde den unge Vandrer, som lige vægner.

DEN GAMLE KVINDE står foran ham — peger mod sin Fløjte på den Plads, hvor Støtte Kurvægde.

Det dued ikke stort — i sine indre Dele.

Et Kvindehjerte — det var det bedste ved det hele!

DEN UNGE VANDRER.

Jeg har nok blondet — tror jeg...

DEN GAMLE KVINDE. Og drømt?...

DEN UNGE VANDRER. Ja helt forvirret!

Det har omkring mig summet og sukket, kvinkelæret,

og man har raabt og skreget — og Vaaben har der klirret —
og Hjerter gik i Stykker . . .
DEN GAMLE KVINDE. — og man blev arresteret! . . .
DEN UNGE VANDRER.

Jeg synes endnu dunkelt at se en lys Gestalt,
som fælded bitre Taarer . . .

DEN GAMLE KVINDE hænger Fløjten.
— og Daarskab var det alt!

Udstrækker sin Hænd og leder den langsomt glidte genæm Laften i bølgende Bevægelse.
Det kommer, det forsvinder — det stiger og det daler,
den ene Slaegt forkælter den andens Idealer,
indtil det Punkt er naaet i den evigt runde Ring,
at ingen gider rejst sig for nogen Verdens Ting.

DEN UNGE VANDRER rejse sig, sætter sine Sager sammen.
Ja nu maa jeg til Byen . . .

DEN GAMLE KVINDE. Aa tov et lille Korn!
Snart tænder Sommer-Nyet sit slanke, gyldne Horn,
og det blir skønt at vandre langs Landevejens Krat,
hvor Nattergalen synger Visselulle for sin Skat.
Der er i dette Landskab — ved Dag ret tørt og fladt,
kun med en Kornblomst prydet som Smykke for din Hat —
der er i disse Agres dyb-violette Grønhed
en mandig Vermod parret med en jomfrufrodig Skønhed;
en elver-disig Kyskhed hem over Engen gaar,
tvor Bøgen helt forsoren som Soldat paa Vagtpost staar;
og fra den træge Jordbund, som inddrak Bondens Sved,
skaar skære Melodier op som Sagn om Kærlighed:
en duftig Reg fra Ilden, som under Tærven ulmer,
en Guist fra Folkebunden, hvori Vaaren evigt svulmer!

So *dér*, i dette Landskab, hvor Slottet fordum stod,
dér burde staa en Bygning med sin Grund i Folkets Rod:
et Centrum burde rejses, med Arnested og Hygge;
for hver fribaaren Sangfugl, som i Landets Luft vil bygge;
et Slot der burde stande, hvor Aand og Vid og Skønhed
bræd Lancerne i Haugen over Engens Sommergrønhed;
et Taarn der burde rage over Dum- og Lavhod op
med Frihed paa sit Banner højt fra Tindens gyldne Top;
en Fyrste, som var Første-Mand i Landet, burde bo der,
og ingen Øjentjener-Suite burde gaa og glo der;
for hvermand Porten aaben — og „hvermand“ var enhver,
som havde Landets Trivsel som sin egen Ære kær,

som aldrig trak i nogen Art af Herskabs-Liberi,
som elsked Landets Fyrste, fordi Fyrsten selv var *fri!*

Da vilde dør opføres et Fremtids-Hyrdespil . . .
Sæt den unge Vandet på Skulden.
Ja gaa du nu til Byen — og gør du *dit* derti!!
